

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16.11.2004
KOM(2004)753 endelig

2003/0134(COD)

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL EUROPA-PARLAMENTET**

i henhold til EF-traktatens artikel 251, stk. 2, andet afsnit

vedrørende

Rådets fælles holdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring forordning [forbrugerbeskyttelsessamarbejde] samt af direktiverne 84/450/EØF, 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF (direktivet om urimelig handelspraksis)

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL EUROPA-PARLAMENTET**

i henhold til EF-traktatens artikel 251, stk. 2, andet afsnit

vedrørende

Rådets fælles holdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring forordning [forbrugerbeskyttelsessamarbejde] samt af direktiverne 84/450/EØF, 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF (direktivet om urimelig handelspraksis)

1. SAGSFORLØB

Forslag sendt til Europa-Parlamentet og Rådet (dok. KOM(2003) 356 endelig – 2003/0134(COD)):	20. juni 2003
Udtalelse afgivet af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg:	29. januar 2004
Udtalelse afgivet under Europa-Parlamentets førstebehandling:	20. april 2004
Ændret forslag fremsendt:	15.11.2004.
Fælles holdning vedtaget:	15. oktober 2004 (kvalificeret flertal).

2. FORMÅLET MED KOMMISSIONENS FORSLAG

Formålet med dette forslag er at fjerne de barrierer for et velfungerende indre marked for detailvarer og tjenesteydelser, der dels skyldes den opsplittede nationale lovgivning og de dermed forbundne omkostninger og usikkerheder for erhvervslivet, dels de varierende forbrugerbeskyttelsesnormer, der undergraver forbrugernes tillid.

Der skabes med direktivet en fælles EU-ramme for lovgivning om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne (særligt hvad angår reklame og markedsføring), som skader forbrugernes økonomiske interesser. Det centrale i denne ramme er et generelt forbud mod urimelig handelspraksis, der baseres på de fælles kriterier for afgørelse af, hvornår en handelspraksis er urimelig. For at øge retssikkerheden gives der en nærmere beskrivelse af to hovedtyper af urimelig handelspraksis, nemlig vildledende og aggressiv handelspraksis, og en sortliste over de former for handelspraksis, som under alle omstændigheder vil være urimelige og således umiddelbart forbudte.

3. BEMÆRKNINGER TIL DEN FÆLLES HOLDNING

Generelle bemærkninger

Kommissionen tilslutter sig Rådets fælles holdning, som er i overensstemmelse med det sigte og den fremgangsmåde, der blev lagt op til i Kommissionens oprindelige forslag, og som Parlamentet godkendte ved førstebehandlingen.

Ændringsforslag, der er blevet indarbejdet i den fælles holdning

Den fælles holdning gengiver ånden i alle eller en del af de 51 (ud af 58) ændringsforslag, som Kommissionen kunne acceptere i deres helhed, delvis eller med forbehold af ændringer, og i de 3 ændringsforslag, som Kommissionen oprindeligt havde angivet, at den ikke kunne acceptere.

Retsgrundlag

Den fælles holdning indeholder i betragtningerne en henvisning til artikel 153, stk. 1 og stk. 3, litra a), som afspejler Kommissionens holdning til ændringsforslag 112, nemlig at den kan acceptere, at det anføres, at den prioriterer forbrugerbeskyttelse, men at artikel 95 alene er det korrekte retsgrundlag.

Forbrugerbenchmark

I den fælles holdning bevares den forbrugerbenchmark, som Kommissionen har foreslået, og som Parlamentet tilslutter sig som en standardbenchmark, der skal anvendes ved vurdering af virkningerne af potentielt urimelig handelspraksis. Teksten er ændret, således at den ikke længere indeholder en definition af den gennemsnitlige forbruger, da dette efter nogles mening kunne forhindre begrebet i at udvikle sig i overensstemmelse med Domstolens retspraksis. Kommissionen mener bestemt, at bevarelsen af den gennemsnitlige forbruger i teksten og den klare henvisning til Domstolens retspraksis i betragtning 18 har samme virkning som ændringsforslag 107.

Artikel 5, stk. 3, og betragtning 19 i den fælles holdning indeholder desuden specifikke bestemmelser om beskyttelse af udsatte forbrugere. Det afspejler et ønske, som kom til udtryk i flere af Europa-Parlamentets ændringsforslag (ændringsforslag 8, 13, 106 og 111, som Kommissionen kunne acceptere i deres helhed eller delvis, og ændringsforslag 110, som Kommissionen ikke kunne acceptere), om en meget tydeligere sondring mellem beskyttelse af den gennemsnitlige forbruger og af udsatte forbrugere. Kommissionen kan acceptere disse ændringsforslag, fordi de ikke kræver en vurdering af den enkelte persons omstændigheder, som ville være umulig at gennemføre i praksis. Det sikres med ændringsforslagene, at udsatte forbrugere kan beskyttes, hvis de er udsat for en særlig risiko, mens der fortsat må udøves lovlig reklamevirksomhed, for eksempel i form af udsagn, der ikke skal tages bogstaveligt.

Erhvervsmæssig diligenpligt

Den fælles holdning udvider begrebet "erhvervsmæssig diligenpligt" til også at omfatte begrebet "god tro" (ændringsforslag 108 og 29) under hensyntagen til de færdigheder og den omhu, som en erhvervsdrivende med rimelighed kan forventes at udvise (ændringsforslag 21).

Økonomisk adfærd

Den fælles holdning giver en definition af "transaktionsbeslutning" for at præcisere, hvad der skal indgå i en vurdering af forbrugerens "økonomiske adfærd". Efter Kommissionens mening svarer dette til formålet med ændringsforslag 34, 39 og 45, som alle omhandler forbrugernes "økonomiske adfærd".

Kodekser

I den fælles holdning udgår alle bestemmelser om EU-kodekser, jf. ændringsforslag 19 og 103. Det præciseres også i betragtning 20, at forbrugerorganisationerne bør kunne underrettes og inddrages i udarbejdelsen af adfærdskodekser, jf. ændringsforslag 10, 61 og 104, og bestemmelsen om erhvervsmæssig diligenspligt udgår, jf. ændringsforslag 9. Definitionen af "kodeks" er endvidere blevet tilpasset for at afspejle de ændringer, der fremgår af ændringsforslag 17. I artikel 6, stk. 2, litra b), sondres der mellem formelle forpligtelser og hensigtserklæringer, jf. ændringsforslag 24, og andet led er blevet revideret i overensstemmelse med ændringsforslag 40. Sigtet med ændringsforslag 65 og 67 var at sikre, at formelt forpligtede kodeksbrugere ikke ville rette retsmidler mod brugere, der ikke overholdt kodeksen¹. Det er der taget hensyn til i den fælles holdning, hvor det præciseres, at der kan rettes retsmidler mod kodeksbrugere, når kodeksen i sig selv opfordrer til ikke at overholde lovkravene.

Valg af lov

Kommissionen havde i sit forslag medtaget en bestemmelse om, at lovgivningen i det land, hvor den erhvervsdrivende var etableret, altid skulle finde anvendelse (dvs. reglen om valg af lov). Parlamentet foreslog i ændringsforslag 26, at denne bestemmelse ikke skulle omfatte de regler, der fastlægger, hvilken lov der finder anvendelse på ikke-kontraktlige forpligtelser. Kommissionen anførte, at dette ændringsforslag ikke kunne accepteres, fordi det kunne bevirke, at de erhvervsdrivende ville blive underlagt offentligretlige krav i ét land og samtidig en anden medlemsstats lovgivning i henhold til reglerne om international privatret. I den fælles holdning udgik reglen om valg af lov delvis, fordi de fleste medlemsstater var bekymrede for, at forbrugerne i tværnationale tvister ville stå dårligere, hvis den erhvervsdrivendes lov fandt anvendelse. Kommissionen nærer ikke samme bekymring, fordi der med forslaget opnås fuld harmonisering og et højt forbrugerbeskyttelsesniveau. Kommissionen mener imidlertid ikke, at det i dette tilfælde er væsentligt at stå fast på dette punkt, eftersom der opnås en betydelig forenkling med den fulde harmonisering og de deraf følgende fordele for det indre marked. Kommissionen mener endvidere, at udeladelsen af reglen om valg af lov er en bedre løsning end den løsning, der foreslås i ændringsforslag 26. Derfor kan Kommissionen acceptere, at reglen om valg af lov udgår af forslaget. I overensstemmelse med normal praksis fastsættes gældende lovgivning ved tværnationale tvister derfor af domstolene.

Midlertidig undtagelse

Artikel 3 i den fælles holdning omhandler en midlertidig undtagelse vedrørende national lovgivning baseret på minimumsbestemmelserne i eksisterende direktiver, jf. ændringsforslag 109. Artiklen indeholder også en bestemmelse om, at gennemførelsen af direktivet skal tages

¹ Ændringsforslag 64 var formuleret som ændringsforslag 65, men begrundelsen var en anden, som Kommissionen ikke kunne acceptere. Den ændring, der tilstræbtes med ændringsforslag 64, er inkorporeret ved at inkludere ændringsforslag 65.

op til behandling efter fire år, jf. ændringsforslag 69. Kommissionen er villig til at acceptere denne undtagelsesbestemmelse, forudsat at den er begrænset og midlertidig, for at give medlemsstaterne mulighed for at forvalte overgangen fra minimumsharmonisering til fuld harmonisering.

Bilag I

I den fælles holdning præciseres den status, som bilaget bør have i henhold til Parlamentet, jf. ændringsforslag 7 og 33, hvorved artikel 5, stk. 5, ændres, og der indsættes en ny betragtning 12a. Selv om det ikke anføres i den fælles holdning, at bilag I kun kan ændres efter den fælles beslutningsprocedure, er dette dog tilfældet, og der anføres ingen alternativ procedure.

Andet

Ændringsforslag 1, 5, 6, 23, 25 (første del), 47 (anden del), 68, 99 (anden del), 71, 73, 84, 85, 87, 91 og 92 er blevet indarbejdet, enten ordret eller med mindre ordlydsændringer. Kommissionen er villig til at acceptere ændringsforslag 91, som den oprindeligt havde anført, at den ikke ville kunne acceptere, efter at både Parlamentet og Rådet havde givet udtryk for bekymring for, at der ville opstå misbrug som følge af krav om tilbagetagelse af produkter, der leveres uden forudgående anmodning.

Indholdet i ændringsforslag 105 afspejles i den nye tekst i betragtning 6, hvori det præciseres, at direktivet hænger sammen med nationale bestemmelser om visse aspekter af urimelig handelspraksis, der ligger uden for direktivets anvendelsesområde, hvilket også var Kommissionens hensigt.

Ændringsforslag 14 er delvis indarbejdet i definitionen i artikel 2, litra b), som er ændret i den fælles holdning for at præcisere, at alle, der optræder som eller på vegne af en erhvervsdrivende, er omfattet af direktivet. Kommissionen kan acceptere denne præcisering.

Der er taget hensyn til ændringsforslag 27 ved indsættelse af punkt 3.8 til 3.10, der omhandler autorisationsordninger og områder, der kræver særlige bestemmelser.

Ændringsforslag 28 er indarbejdet i betragtning 9 i form af en mere uddybende forklaring af direktivets anvendelsesområde.

På grund af forvirring om den betydning, som artikel 6, stk. 1, litra f), i Kommissionens forslag har for bevisbyrden, blev denne artikel med Kommissionens samtykke slettet i den fælles holdning. Denne udeladelse dækker ligeledes indholdet i ændringsforslag 37.

Artikel 7 er blevet ændret, så der i handelspraksis tages passende hensyn til de fysiske begrænsninger ved den anvendte kommunikationsform. Herved er der taget højde for ændringsforslag 43, 44 og 45. Kommissionen kan acceptere denne løsning, skønt den ikke oprindeligt kunne acceptere ændringsforslag 43, fordi der ikke er medtaget noget krav om, at forbrugerne specifikt skal anmode om oplysninger.

Kriteriet i artikel 9, litra c), er blevet strammet op og omhandler nu også "udnyttelse" af meget uheldige omstændigheder, hvorved der tages hensyn til indholdet i ændringsforslag 59.

I bilag I i Kommissionens forslag er ordlyden i punkt 12 på listen over vildledende handelspraksis blevet omformuleret, så man undgår det problem, der er opstået med hensyn til udtrykket "ophørsudsalg", og som er søgt løst med ændringsforslag 76. Punkt 4 på listen over

aggressiv handelspraksis udgår, hvilket imødekommer ændringsforslag 88 om lovligt salg til forbrugere, som har oplevet dødsfald i familien eller er alvorligt syge. Punkt 6 på samme liste er også blevet ændret og dækker nu opfordringer til alle voksne, ikke blot forældrene, om at købe et produkt, hvilket er i overensstemmelse med ændringsforslag 90.

Eftersom der er betydelig overensstemmelse mellem den fælles holdning og de af Parlamentets ændringsforslag, som Kommissionen kunne acceptere, var Kommissionen rede til at acceptere et kompromis, som ikke omfattede et mindre antal ændringsforslag, som den ville have kunnet acceptere, i hvert fald delvist (ændringsforslag 2, 4, 60, 62, 72, 80 og 89).

Nye bestemmelser, der er indført ved Rådets fælles holdning

Den fælles holdning tilføjer ikke nye bestemmelser om vigtige områder, men indeholder dog mindre tilpasninger af artikel 6 om kriterierne vedrørende vildledende handlinger og flere nye eksempler i bilag I, som alle er i overensstemmelse med kriterierne i direktivets dispositive del (dvs. handlingerne er urimelige i henhold til de afprøvninger, der er fastsat bestemmelser om i direktivet).

En vis tydeliggørelse af anvendelsesområdet er kommet med i betragtningerne (f.eks. betragtning 8, 15 og 21), og der er foretaget tekniske ændringer i artikel 14 for at afspejle ændringer andre steder i direktivet, i artikel 15 for at sikre en konsekvent behandling af de to direktiver om fjernsalg² og i artikel 16 for at anerkende vedtagelsen af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde³.

4. KONKLUSION

Kommissionen udtrykker tilfredshed med den fælles holdning, som efter dens mening opfylder målsætningerne i Kommissionens oprindelige forslag, og som bevarer den fremgangsmåde til at opfylde målene, som Parlamentet godkendte ved sin førstebehandling af Kommissionens forslag.

5. ERKLÆRING FRA KOMMISSIONEN

Kommissionen fremsatte en erklæring, der blev optaget som bilag i Rådets mødereferat og også er knyttet som bilag til denne meddelelse.

² Direktiv 97/7/EF om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg og direktiv 2002/65/EF om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne.

³ Jf. KOM(2003) 443 endelig, 2003/0162/COD.

BILAG: ERKLÆRING FRA KOMMISSIONEN

Kommissionen kan kun acceptere, at artikel 4, stk. 1, i dens forslag udgår, hvis der er enighed om, at direktivet indebærer en fuldstændig harmonisering af det område, som det omhandler, og der derfor ikke juridisk set er behov for, at artikel 4, stk. 1, skal sikre, at det indre marked fungerer korrekt på dette område. Kommissionen vil aktivt overvåge direktivets praktiske gennemførelse for at opnå ensartet anvendelse.